MĚSTO KRÁLÍKY
Ing. Václav Kubín, starosta
Velké náměstí 5, 561 69 Králíky
tel. 465 670 702, fax. 465 631 321, e-mail: v.kubin@kraliky.eu

Váš dopis zn.:
Ze dne: 12.08.2022
Číslo jednací: MUKR/12630/2022/ved/VK
Evidenč. číslo: 13828
Spis. značka:
Spis. znak: 84.1 Skart. znak/skart. lhůta: S/5
Poč.listů: 1 Počet příloh/listů příloh: 1/3

V Králíkách: 23.08.2022

Sdělení ve věci žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., (InfZ)

Vážený pane,

na základě Vaší žádosti, kterou jsem obdržel dne 15.08.2022 cituji:

„Dovoluji si tímto požádat o zaslání právního stanoviska Mgr. Jany Zwyrtek Hamplové, které je uvedeno jako příloha dokumentu MUKR/634/2022/ved/VK, ze dne 13.01.2022, zveřejněném na úřední desce Města Králíky, avšak samotné právní stanovisko na úřední desce zveřejněno nebylo“,

Vám v příloze posílám požadované právní stanovisko.

S přátelským pozdravem

Ing. Václav Kubín
starosta

Příloha: Právní stanovisko Jany Zwyrtek Hamplové ze dne 10.10.2021

JANA ZWYRTEK HAMPLOVÁ
advokátní kancelář pro samosprávu

Sídlo: Olomoucká 36, 78985 Mohelnice
Telefon: 583453026, 724882780 - sekretariát
E-mail: sekretariat@hamplova.cz
Datová schránka: u7pft7s

www.hamplova.cz
IČ: 43989667
DIČ: CZ 6555182480
ČAK: 3049

MĚSTO KRÁLÍKY
Ing. Václav Kubín
starosta
Velké náměstí 5
561 69 Králíky

Mohelnice 10.10.2021

Věc:
Právní stanovisko ve věci zjištění Rady města Králíky, které se týkají veřejnosprávní kontroly a vykazování účetnictví příspěvkové organizace Klub Na Střelnici Králíky

Úvodem uvádím, že nahlédnutím do živnostenského rejstříku jsem zjistila, že příspěvková organizace nemá aktuálně vedené žádné živnostenské oprávnění, když je uvedeno, že *„Podnikatel ukončil činnost v režimu živnostenského zákona. Údaje o subjektu jsou platné ke dni zániku posledního živnostenského oprávnění“*. To znamená, že příspěvkové organizace není oprávněna vykonávat pravidelnou podnikatelskou činnost, a v tomto smyslu nabízet své služby za účelem dosažení zisku – příjmy mohou být pouze nahodilé.

K tomu blíže uvádím, že příspěvkové organizace územních samosprávných celků upravují § 27 a násl. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a města zřizují příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové, což bude patrně i předmětný Klub Na střelnici.

Tomu odpovídá patrně i aktuální zřizovací listina, která musí mj. obsahovat vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti. Příspěvková organizace vedle své hlavní činnosti může vykonávat tzv. doplňkové činnosti, které jí zřizovatel povolí, navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, ale tato doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavních účelů organizace, sleduje se odděleně, tedy jinak řečeno, příspěvkové organizace nesmí být zřízena za účelem dosahování zisku.

To však neznamená, že nesmí mít příjmy. Nicméně i když tzv. podnikat mohou ve zmíněné doplňkové činnosti, i k tomuto podnikání, má-li být stálé, potřebují příslušná oprávnění podle zvláštních právních předpisů, zejména zmíněného živnostenského zákona.

Jako příklad bych uvedla, že například prodej předmětů v rámci turistického ruchu, kdy konstatoval např. Městský soud v Praze dne 19. ledna 2000, sp. zn.: SJS 649/2000 28 Ca 13/99), v řízení o uložení pokuty za podnikání bez živnostenského oprávnění, že je to činností vykonávaná za účelem dosažení zisku. Takovou živnost nelze proto provozovat bez živnostenského oprávnění. Podobně by se soudy dívaly na jakoukoli činnost, která je poskytována osobám tzv. zvenčí (nejen například městu), i kdyby ne stále, ale pravidelně (opakovaně). Třeba právě ubytování.

Tato otázka mi vyplynula v rámci konzultace v AK, když jsem pak věc posuzovala ze všech úhlů.

I z toho důvodu je velmi důležité, aby příspěvková organizace vedla přesné a věrohodné účetnictví tak, jak předpokládá zákon, tedy aby byly vydávány řádné účetní doklady, odpovídající poskytnutému plnění, aby byly vydávány vždy, tedy aby nedocházelo k úmyslnému zkreslování účetní evidence vydáváním účetních dokladů neodpovídající skutečnosti, nebo aby docházelo k nevydávání účetních dokladů.

Tím může dojít ze strany příspěvkové organizace k porušení rozpočtové kázně, a ze strany konkrétního pracovníka, který by takto konal, dokonce ke spáchání trestného činu.

Pokud jde o **porušení rozpočtové kázně**, pak ho zákon upravuje v § 28, odst.10 zák.č. 250/2000 Sb. následovně:

Příspěvková organizace se dopustí porušení rozpočtové kázně tím, že

a) *použije finanční prostředky, které obdrží z rozpočtu svého zřizovatele, v rozporu se stanoveným účelem,*

b) *převede do svého peněžního fondu více finančních prostředků, než stanoví tento zákon nebo než rozhodl zřizovatel,*

c) ***použije prostředky svého peněžního fondu na jiný účel nebo v jiné výši**, než stanoví tento zákon nebo jiný právní předpis,*

d) *použije své provozní prostředky na účel, na který měly být použity prostředky jejího peněžního fondu podle tohoto zákona,*

e) *překročí stanovený nebo přípustný objem prostředků na platy, pokud toto překročení do 31. prosince nekryla ze svého fondu odměn, nebo*

f) *neprovede odvod podle odstavce 6 ve lhůtě stanovené zřizovatelem.*

tedy lze konstatovat, že pokud příspěvková organizace vydávala účetní doklady s jiným obsahem, než jaké bylo plnění, n ebo eventuálně nevydávala účetní doklady, dopustila se porušení rozpočtové kázně.

Za porušení rozpočtové kázně může uložit zřizovatel příspěvkové organizaci odvod do svého rozpočtu ve výši neoprávněně použitých prostředků, a to nejpozději do 1 roku ode dne, kdy porušení rozpočtové kázně zjistil, nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo. Zřizovatel může z důvodu zamezení tvrdosti snížit nebo prominout odvod za porušení rozpočtové kázně na základě písemné žádosti příspěvkové organizace podané do 1 roku od uložení odvodu. To uvádím pro úplnost, protože to patrně neřeší podstatu zkreslování účetní evidence, což je vysoce závažný jev.

Jednak proto, že to může být důvodem pro kroky živnostenského úřadu (může být vykládáno jako snaha přikrýt neoprávněné podnikání bez živnostenského listu), jednak může jít i o trestný čin podle **§ 254, odst.1 trestního zákoníku - Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění:**

„*Kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, kdo v takových* ***účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje****, nebo kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají, a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti“.*

Pokud jde o občasné ubytování, finanční správa klasifikovala v roce 2017 krátkodobé pronájmy jako **ubytovací službu**, nikoliv pronájem. Ale i v tomto režimu se jedná o podnikatelskou činnost**,** ke které musí být náležité oprávnění**.** Je třeba zřídit živnostenský list pro živnost ohlašovací s předmětem podnikání *Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 a 3 živnostenského zákona, obor 55. Ubytovací služby*.

V současné době vyplývá povinnost ubytovatele vést evidenci ubytovaných ze zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu a platí ho ubytovatel. V obou případech je podle ustanovení § 3 odst. 4 zákona ubytovatel povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje:

• dobu ubytování
• účel pobytu (pouze u poplatku za lázeňský a rekreační pobyt)
• jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí
• číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl.

Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně. Tyto zápisy musí být uspořádány postupně z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu šesti let od provedení posledního zápisu.

Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem, kterým je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud by se poskytovalo ubytování zdarma, pak to musí být dle pravidel zřizovatele, a i toto ubytování musí být evidováno, jinak by se jednalo o finanční poškození zřizovatele, a rovněž nelze vyloučit až trestní odpovědnost (porušování povinnosti při správě cizího majetku, zpronevěra apod.).

ZÁVĚR PRVOTNÍHO PRÁVNÍHO NÁZORU na základě sdělených informací:

Nastíněné problémy považuji za závažné, a doporučila bych provést

a) revizi činnosti příspěvkové organizace ve vztahu k plnění zákonů,
b) revizi zřizovací listiny, za je dostatečně obsažná,
c) revizi faktické činnosti příspěvkové organice a to, zda tato činnost odpovídá jak účetnictví, tak pravidlům ve vztahu k případným živnostenským oprávněním.

Příspěvkové organizace by jinak mohla čelit vážným problémům, stejně tak zástupci města, kdyby se prokázalo, že o situaci věděli, a neřešili ji (porušování povinnosti při správě cizího majetku). Pokud by se prokázalo to, co bylo obsahem konzultace *(ubytování zdarma, poskytování služeb bez živnostenského oprávnění, účetní doklady jiného obsahu, než bylo skutečné plnění, apod.)* pak to považuji za důvod ke zvážení kroků města jako zřizovatele vůči vedoucímu příspěvkové organizace, protože by se jednalo za hrubé zanedbání zákonných povinností, a to dokonce na hraně možného naplnění skutkové podstaty trestné činnosti.

Zde si dovolím upozornit na povinnosti dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. (obecní zřízení), a to § 38, kdy město musí chránit svůj majetek ve všech směrech, tedy to, že obec to řešit musí.

S úctou

Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová

advokátka